

7 'Ημέρες

ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΜΕΓΑΛΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

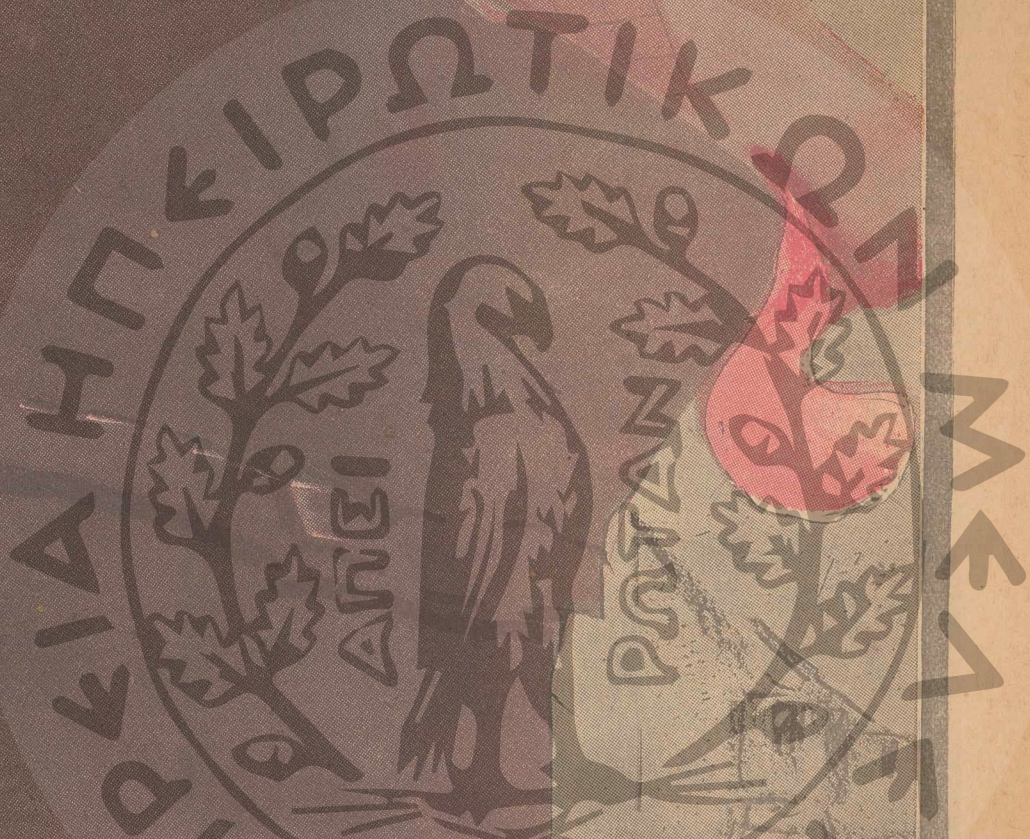
Τιμή Δρ. 2

ΑΘΗΝΑΙ — Κυριακή

21' Ιανουαρίου 1934

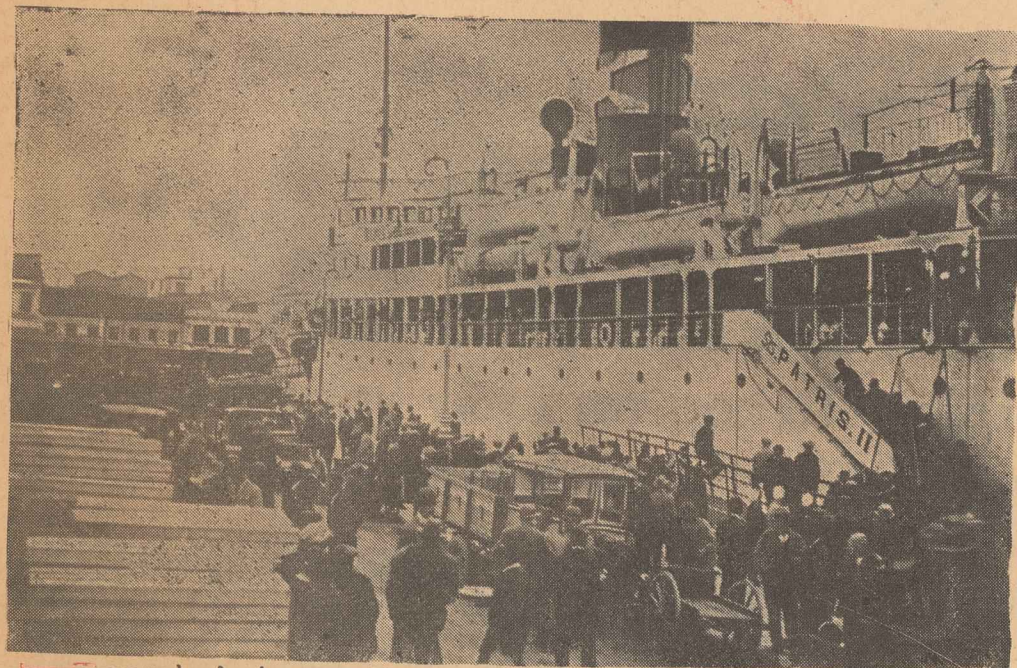
ΕΤΟΣ Α' ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 6

ΛΙΜΑΝΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1. Τ. Τ. 2
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36019

Πειραιώς, λιμάνι, κοράβια... Ναυτες, θερμάστα, γυναίκες, που κοιμούνται μόνο με ναύτες... Παλαιές αποθήκες, Δραπέτσες, χιόνι-κα, Αεροδρόμια, Τρομπά... Χασίς από την Πόλη, από την Προύσα, από την Τριπολι, για την 'Αλεξάνδρεια, για την Μασσαλία... Ένας φαύλος κύκλος, ένα μέρος που τσακίζει το ναύτη, αν μείνει περισσότερο από δεκαπέντε μέρες, φοβιά το κομπόδεμα και τον κάνει να τρώει μ' ένα δίφραγκο στον 'Οίκο του ναύτη...

Πρώι —Ελάτε να πάμε— στο λιμάνι των 'Αλόν. 'Ανομιών των πλοίων του εσωτερικού: 'Ο 'Κίμων—ο 'Ελεων—ή 'Αλμπέρτα... 'Εργάτες του οργανισμού με τα τευχεράκια, φορατζήδες, ναύτες του λιμεναρχείου, κυκλοδρόμια έξω από κάθε καράβι, συστηματοποίησης... Κι' απ' έξω από το κυκλίδιο, σαν ίσκιον και αά φαντασμα, οι 'επρεσβείες που περιμένουν κανένα μικρό χαλαλίκι. Καυγάδες σπάνιοι, αφίξεις ηθωγραφικές, χωρίς μεγάλη ποίηση από γνωστά μέρη. Φτωχά πρόσωπα, υπογάλκια με ρουχαλίκια, λεβάντα κι' ευήλ μητέρας, μικρά καλάρια και τύποι πουβόχονται πρώτη φορά από την επαρχία κι' δλο κυτάνε μ' άπληστο φοβισμό μάλι τριγύρω—οι τύποι που τους περιμένουν, λίγο πάνω, οι παπατζήδες κ' οι μανιταριτζήδες—οι συστάσεις από τα νησιά του

Αιγαίου στο μωτί και, σε λιγάκι, στο σωματέμπορο... Άνταχρήστες το βράδυ, χωρίς σφυρίδες και μουσικές, φωνές, τρανήματα των εφημερίων απ' τους σπαλιλούς των συναγωνιζόμενων πλοίων κ' επιβάτες με κουλούρες—θλοι άνεταρέατος κ' τριτοβάτες—περασμένες σ' ένα σκαπάνι... Που οι πολλές δόδες του Τζελέπι! Οι χάρρες των βαρκάρηδων, τα παναγιώνια, οι κερώνες του κινδύνου, οι θαλάσσιες ταυρομαχίες του εμπορίου με τον πελάτη και το χυλοβροντιγμένο υποκατάστατο του! Το λιμάνι έχει σουλουπισθεί. 'Αρχίζει να παίρνει κάποιο ύψος.

□□□

Στο ρολόι, καρεκλοτράπεζα, παπουτσιά που παραδίδονται στις βούρτσες των λούστρων, κεφάλια που παραδίδονται στις εφημερίδες... 'Η αποβάθρα άνηκε στην 'Κούλου-Λάνα—στο μικρό βενιζοκίνητο κατάνια, που πάινε στην Κούλουρη. Οι μικροί λούστροι και κράχτες που διαλάλουν στη διαπασάρι το δρομολόγιο: «Καταπέρα... Παλούκι...!... Οι ευπολικοί καταναλωτές, η στερεώτη συγχρομμία του ξεκινηματος με τοξό πλοίαρχου και λούστρου:

—Πάρε την πάβλα μέσα, ρέ!... Κ' έπειτα ή χαριτωμένη συνεννόηση του καπετάνιου με το μηχανικό: Τρεις χτυπιές με το πόδι στο κατάνιασμα: «'Ανοδοίστε—δύο χτυπιές—'από—μία χτυπιά: 'έμπα—δύο... 'Η αποβάθρα νοσταλγεί τους παλούς της πόδας: Το ΒΒελόπουλο, με το ζακέ, το ψαθάκι και τη δεύτερα παρούσια, τον 'Αβράα με τα γλυκά του και τους στίχους του:

«Πάρτε γλυκά

είνε ορεχτικά...

και που φωνάζει στο Νιρβάνα, κάθε φορά που τον έβλεπε:

—Πάει και ποίημα, κύρ γιατρέ!...

Τους έχουν αντικαταστήσει τώρα άλλοι: Αύτος που πουλάει το αιώνο ρετάνι, για

*Ένας ξεροψημένος απ' την άμυνα κι' απ' τον ήλιο θαλασσοκόκος.

Σελίς 8

Ένας κόσμος όλόκληρος

Λιμάνι του Πειραιώς Λιμάνι της Εύρώπης

κευση και για κάρβουνο, ως πούμε δυό λόγια για τα κορβουνάρικα—για του Ξαβερίου, για τα θεμένα καράβια κι' αυτά που δεν θα λύσουν ποτέ, που ασπίζουν και που θα τὰ στείλουν στο κοιμητήριο των βασιριών στον 'Αη-Γιώργη ή στη Γένοβα... 'Από το μώλο του Κράκαρη στον προλιμένα δεξιά, όταν βγαίνει κανείς, μέχρι τον απέναντι μώλο του Θεμιστοκλή—αυτοί οι δυό βραχιόνες σχηματίζουν τη μπουκά του προλιμένος—ένας κόσμος κινείται αδιάκοπα, καθημερινά. Είχε αυτοί που δεν ταξιδεύουν: Οι έργατες λιμένων, οι μηχανικοί των γερανών, οι αποθηκάρια, οι βασιμάνηδες. Καί μέσα σ' αυτούς εγχαρίζουν οι τύποι του λιμανιού. Στά ύπασεα της ελευθέρας ζώνης κάθε μέρα στις 11 το πρωί θα ίδιξε έναν κοντό, τριαντάρη ντυμέ-

νον όπως συνήθως οι 'Ολλανδοί «μπιτοκό-μερ» με ντοκερί, κασετάκι και μαντήλι στο λαμό. Είχε ο Σπύρος ο Μπρούσκος, από τους πιο διάσημους τύπους. Γραμμένος στη «μσύρη λιστας, δέ μπορεί πιά να ταξι-θεύει. Είχε ο πιο διάσημος, ο πιο γοητευτικός και το πιο διάλογο Κεραλινάντης. 'Η μηχανή του είχε η έξη: 'Η κρατεί μία μπου-κλάς κινάκ, το πουλάει σ' έναν ξένο ναύ-τη—παίρνει και καπνό ή τσιγάρα γι' αν-τάλλαγμα—του την κλέβει έπειτα και την άλλη μέρα την πουλάει σ' άλλον. Ζή μ' α-τή τη μπουκάλα. Στά λεμονάδικα είναι το «χιατάκι»—ένας γερο κρεμαντάλας, με μία ναυτική μπλούζα, τιμονιέρης άλλότε. Με-δίδει, κολλάει δυό βούλια κέρατα στο κε-φαλί του και γυρνώντας στα πρακτορεία διγάζει πώς είναι η κατάσταση. Κ' έ-πειτα ή γυναίκα του «μασφατάει» Κ' έ-πειτα το έμπόριο των ρολογιών, οι άβαντα-δόροι κι' η κυρά Πάτρα... 'Από τον ηλεκ-τρικό ως το «Κοντινένταλ»: 'Η κυρά Πά-τρα; Σπουδαία! 'Εχει κάμει σ' όλα τα λι-μάνια της Μεσογείου. Το έμπόρευσμά της το φορέ πάντα επάνω της. Πολλές φορές γυρίζει στην κάμαρά της μισοδυμένη, αφού πουλάει τις κάλτσες της, τα παπούτσια της, τα ροκνέτα της και τις χιένες του κεφαλιού της.

□□□

Και τώρα μία ματιά στα σκαλάνια—στα καρέ-σαντά: Στήρ 'Αντέλας, στού Κραν-νιδιώτη. 'Ο κινηματογράφος των αλχητών τα «'Ηλυσίος» και το «Φώς». 'Ατμόσφαιρα γε-μάτη από καπνούς τσιγαρικών. 'Επλήγεται «πλάτανα»: Πάει, χάσατε το καπέλλο σας απ' τ' ατμόσφαιρα που έρεοφύει. Κάνουν κείν οι πάνω χρέη 'Ιεχωίας: Έρεοφύουν πω-ροί θείον έναντιον του σερβικού σας και τον κατακαλούν. 'Αντίκρυ άκριβός απ' αυτά τα κέρταρ υπάρχουν ένα είδος Μπορντινάου που σαν τα πλοία που κυβερνούν. Τα κρένια γυρίζουν άκαταπαικτα... 'Η μεγάλος άπο-θήκης γεμίζουν τέξερα, κάνανε ένα αμ-ναδικό το θέαμα των κολοσσών νερά-νάν, που μοιάζουν με σκελετούς δεινοσαύ-ρων, μεγαθρών των πιο μακρανών έπο-χών, υπηρετούν όμως με τον ολτάρη μον-τέρνο τρόπο τις εκφορτίσεις των καρα-βιών. 'Εδώ είναι τα βασιλικά του ΟΛΠ, το οργανισμό λιμένων Πειραιώς, που είναι ά-πό τους πιο δυνατούς σήμερα. Είχε ο γενι-κός και μοναδικός εκφορτωτής. Αυτός και μόνος ξεφορτώνει όλα τα πλοία που φέ-νουν στον Πειραιά. Με τα τεχνικά του πε-ρνα και την άρτια οργάνωσή του εξυμπε-τεί και τα καράβια και τους έμπορους, γι-ατί είναι ο πιο ταχύς κι' ο πιο σφαιρικός εκφορτωτής. 'Εκτός από τους κολοσσούς γεραμούς ο ΟΛΠ έχει κ' ένα όλόκληρο σύστημα εργάτες—τρείς χιλιάδες—που τριτοβών τρακόσες χιλιάδες οραχμές την ή-μέρα. Σαρανταπέντε εκατομμύρια πήρανε, χτυπώντας χρόνο, ήμερομίσθια οι έρ-γάτες αυτοί απ' τον οργανισμό. 'Η μεγάλη όμως πρόδοος, για την όποιαν εργάζεται τώρα ο κ. Γεννηματάς, ο πρόεδρος του ΟΛΠ, είναι τα ΣΙΛΟ, οι μεγάλοι αποπο-ρφητήρες του σιταριού που θα ξεφορτώνουν τα μεγάλα αυτοβάτρωα για δυό και τρείς μέρες, ενώ σήμερα ένα βατόρι με στάρι χάνει δεκαπέντε μέρες στον Πειραιά για να ξεφορτωθεί. Πού δεκαπέντε μέρες και που δυό και τρείς! Για λογαριασμό τι σποι-χίζει αυτό το χάσιμο; σε μισούς, εκφορ-τωτικά, κέρδη διαφεύγοντα και τόκου! Με τα σιλό δέ θα γίνεται μονάχα οίκονο-μία χρόνου για τους σιτεμπόρους και τους άλευροβιομηχάνους: Τα σιλά θα γίνουν πολύ χαμηλότερα, τα εκφορτωτικά πολύ μικρότερα. Και το γε ικότερο αποτέλεσμα: ΘΑ ΘΑΜΕ ΦΘΙΝΟΤΕΡΟ ΤΟ ΨΩΜΙ. 'Εκ-τός όμως από τα σιλά μελετά ο κ. Γεννη-ματάς άλλες δυό μεγάλες πρόδοους: Τους μεγάλους γεφυρογερανούς, είδικως για τους γαϊανθάρκας και τις μεγάλες γαϊα-θρακοποθήκες. Και την ίδρυση μεγάλου ναυπηγείου. Αυτές οι δυό σημαντικές έγ-καταστάσεις, συνδυαζόμενες με τις δεκα-μενές μας, θα ολοκληρώσουν το λιμάνι του Πειραιώς και θα το σηκώσουν σε περσιώ-τη εύρωστη. Τα άμφοτερά, δικά μας και ξένα, θα μπορούν να παίρνουν κάρβουνο, να κυβερνούνται και να έπισκευάζονται—να εκπληρώνουν όλες τους τις ανάγκες.

□□□

Και μία φορά που μιλούμε γι' ανσρά-

Τα μαντήλια που άνεμίζονται...

που περνούσαν θλοι δσοι πήγαιναν στη Μάντρα. Καί πόσο άλλοι τύποι! 'Ο Γιασ-νέζος που έχασε μία φορά το καράβι του, τον άφησε απ' έξω και τώρα, τυλιγμένος στο κουρέλια του, γελάει ένα γέλιο μακά-ριο και δέ θέλει πια να φύγει για την πα-τρίδα του. 'Η Μαρία, μία έβδομημνάρια που τρέχει πίσω απ' τα ναυτικά. Οι πιλότοι της... στεργιάς που οδηγούν ανθρώπους σε ύπνοια σπία... Οι μαούδες τέλοος, οι με-γάλες, πολλές και όγρες μαουίνες, που τραμπάζονται με βαρύ, άργό ρυθμό ή ά-κινητόν μέσ' το σκοτάδι, ανηγαμικές, σάν ελα τη ζωή του μεγάλου λιμανιού, που κά-νε να τρέχει...

N. KAB—Σ

Λυπημένα δελιμένα

Στις γετονιάς της σπαγκικής γυρίζε ο νους μου στα στενά τα λυπημένα δελιμένα στοχάσματα της Κιρκιακής

Μέσα στην κόκκινη άντηλιά το μαρμαίνο θηλικό δίχως άλκισα και μιλία ποτίζει το βασιλικό.

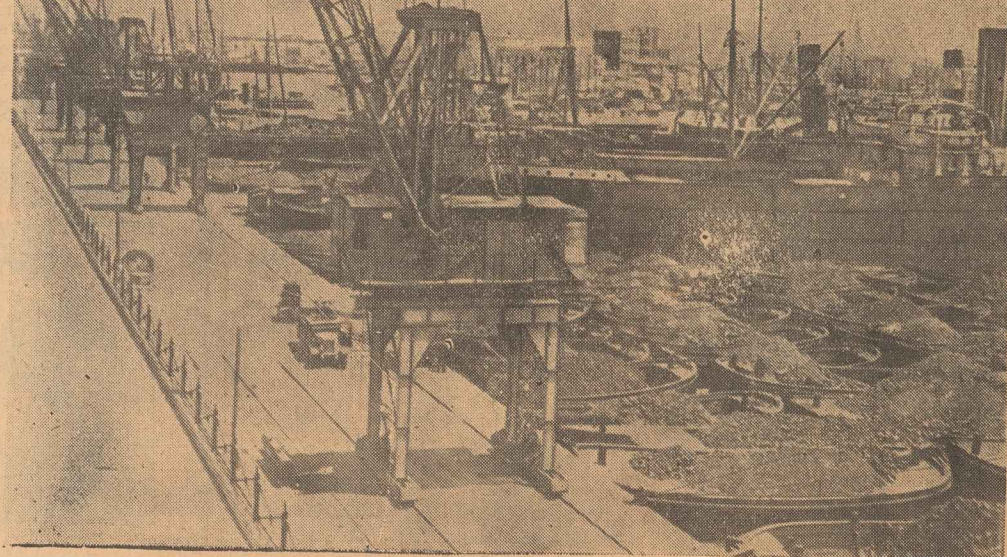
Κανείς διαβήτης δεν περνά κανείς στήθι δεν καρπύει που στα μπαλκόνια ορή φορετ το γιορτίνο της το γκρένα.

Σά μισα κάθεται μία γρή, Στό φως μιας πόρτας ρηνασάει Κερατάνε δολοφονία μαρμάρ.

Στό σύννεφο το βασιλιά Θα πέσει ο ήλιος να κοιμητ. Ψαλμός άκούσεται ή σωή το τελευταύον παραμυθί.

*Ολα σταμάτησαν έκτι. Άργαί πολυ κερσί ή λραβού. Πως έχο την ψηή βαρσία το βελινό την Κυριακή.

Z. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η ΜΟΝΕΣ ΔΗΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΟΠΩΣ ΤΙΣ ΕΖΗΣΑΝ...

Η έρευνά μας αυτή, ή οποία γίνεται με άπόλυτον άντικειμενικότητα, έχει σκοπόν να συγκεντρώει και να παραδώσθ στή δημοσιότητα τις πολέμου όπας τις εδων και τις αιδόσθησαν έ-κείνοι που πολέμησαν.

Σ' αυτό το φύλλο δημοσιεύουμε τρία άν-τιπροσωπευτικά πραγματικά κομμάτια της πολέμου ζωής του στρατηγού κ. Κ. Μα-νέτας, του στρατηγού κ. Γ. Λεοναρδόπουλου και του ναυάρχου κ. Δεμεστίχας.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Κ. ΜΑΝΕΤΤΑΣ

Πολυτάραχη και άξια να γεμίση τόμους όλόκληρους πολέμικης ιστορίας ή ζωή του στρατηγού Κ. Μανέτας, του έξαιρετικού αυ-τού 'Ελληνικού στρατιώτου, ο όποιος έζησε τό μεγαλύτερον μέρος της ζωής του μαχό-μενος. 'Επιστημονικός καταπληκτικός, άσος έλάσιστος, 'Εθαυμάζετο από τους Γάλλους Σουμάχους, αλλά και από τους 'Ελληνους συναδέλφους του, και έλατρεβότο κυριολε-κτικώς από τον στρατόν. 'Η εμφάνισις του και ή συμπεριφορά του δεν έχει τίποτε το τραγύ στρατιωτικόν, παρ' όλην του τη μυθι-κή γενναϊότητα ή ή στάσις του στον πόλε-μο είνε τόσο άλλη, που οι στρατιώται τον θεωρούν πατέρα. Ζή μετόδ' τους και συμ-μερίζεται έξ' ίσου και αυτός τις κακουχί-ες του πολέμου χωρίς να καταδέχεται να άπο-λαβήσθ τις σχετικές άνέσεις που του δίδε δικαιοματικά ο άνώτατος βασιλεύς του. 'Ιδού τώρα ένα ανέκδοτο που μάς διηγήθηκε. Ο ίδιος ο κ. Μανέτας και που μάς δείχνει μί-αν άγνωστη πελίδα του μεγάλου πολέμου:

□

Συνταγματάρχης άκούσθ στα 1919, ο κ. Μανέτας έταποθετήσθ στο Στρατηγείο της Μικτής 'Ελληνογαλλικής Δυνάμεως που ά-νελαβε να άντιμετωπίσθ στην Ούκρανα τα άνακτα Μποσεβίκικα στοιχεία του στρα-τηγού 'Ατατάσθ Τριγύρης. 'Η μικτή δύναμις άποτελούσαν τα συντάγματα: ότο Πεζικό υπό τον τότε συνταγματάρχην Κονδύλην, Ε' Εζονικών, Ολλοίμοι Γάλλοι Ιππείων, Γαλ-λικοί πυροβολοί, και δυό λόχοι Γαλλικού πεζικού.

Ο Κονδύλης μαχόμενος με πείσμα προς βορράν της 'Οδησσού κατόρθωσε να κρατή άσφαλιστή άμυντική στήση στις άλλε-πάλλες έπιθέσεις των Μποσεβίκων. 'Ο έθνος όμως είκοσαπτάσας σε δύναμη, έθέ-ρις κυριολεκτικώς τα ελληνικά συντάγμα-τα. Το 'Ελληνικό αίμα ποτίζε άβανθον το πε-δίον της μάχης που σε λίγο είχε σκεπαστεί από άσφάλματα κορμιά νεκρών και μισών-τανα. Οι δεισματικά είδοπούσαν το Μα-νέτα άπ' έξαντιλόντα, και ο έκτελδων χρέη στρατηγού συνταγματάρχης συνεκέντρωσε όσους άνδρες που ήταν δυνατό και τους έ-στελε στην πρώτη γραμμή για να ενισχύ-σουν τους μαχόμενους. 'Εφρασε όμως κι' ή στιγμή που δεν μπορούσε να συγκεντρώσθ άλλους. Καί τότε ο Μανέτας έφώναξε τους άδαικματικούς και τους άνδρες που άποτε-λούσαν το συγκρότημα του Στρατηγείου και με το γλυκό του πατρικό ύφος το πάντα

παρήγορο και έμψυχωτικό τους άνήγειλε τη Μεγάλη του 'Απόφασι.

— Δυνάμεις δεν υπάρχουν! είπα Νεκρική αίσθη άπλώθηκε. 'Ο Μανέτας τούς έκύτταξε ένα-ένα στα μάτια. Και με βαθιά φωνή εξακολούθησε:

Οι έλλοι εκεί πάνω, όσοι λίγοι έμει-ναν, περιμένουν να πεθάνουν με τη σειρά τους. Πάμε κι' έμείς να πεθάνουμε μαζί! Καί χωρίς στόμους κι' έπισμημότητες, πρό-σθεσε άπλά και σοβαρά με συγκρατημένη συγκίνησι:

— Αυτή τη στιγμή μάς κυττάζει ή Πατρί-δα...

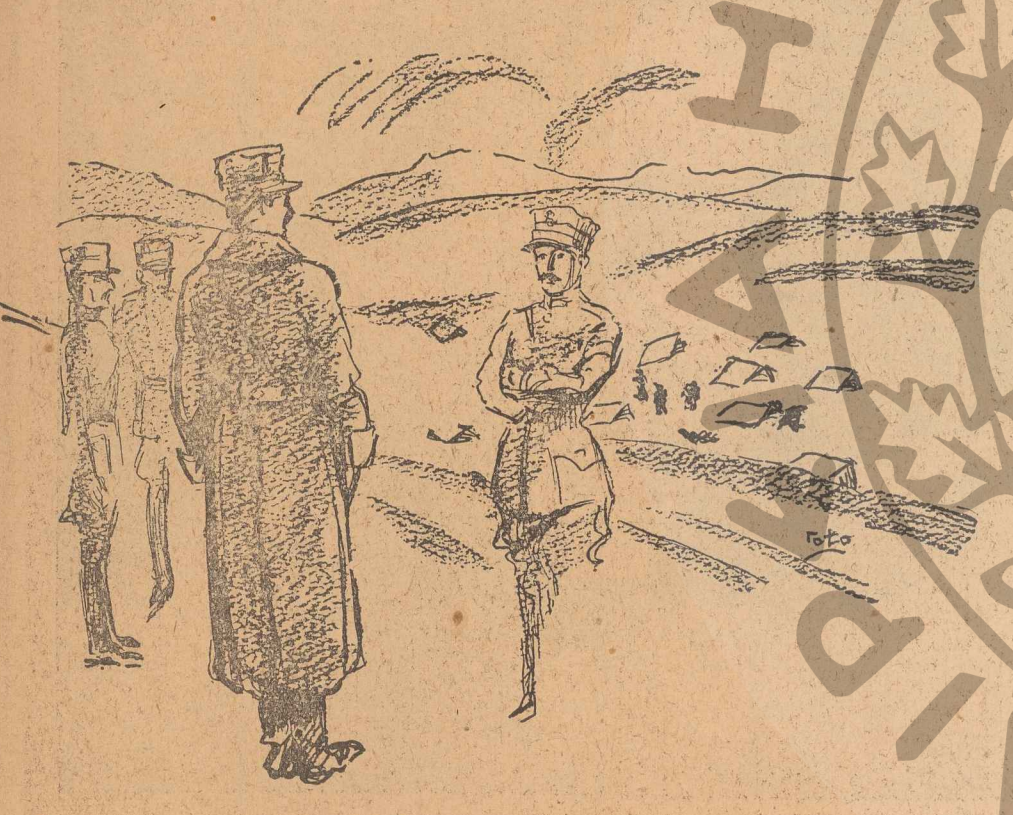
Δέν άκούσθηκε λέξη. Οι άνδρες κι' οι ά-ξιοματικοί έτοιμάσθηκαν μέσα σε λίγα λε-πτά, κι' άκολούθησαν τον αρχηγό τους στην τελευταία πορεία. Βάδιζαν σάσερα, με δύ-ναμην, με κουράγιο, έμψυχόμενοι απ' την έ-δέα κι' απ' το παράδειγμα του συνταγμα-τάρχη τους. Βάδιζαν προς το Θάνατον, το βέβαρο, τον άνασώφευκτο θάνατο! Μ' άφού δά πείθανε κι' έκείνους μαζί τους! Ποιός πό-θος νά του άντιτάξθ ή λογική ποίλεγε πώς άφού δεν ήτορχε δύναμις, ήταν άντελως καταδικασμένοι από πριν, οι λίγοι έκείνοι διολυσόφρατες πολιτική που έκείβησαν την έφθρόνιά του προς τους 'Ελληνους χού-ρις να κρατή καν τα προσηγύματα. Τους κα-τέβαινε όπου τους εύρισκε και ύπεσκήριζε σκανδαλώδως τους Βουλγάρους. Τέλος έ-φθασε και στο έσχάτον όριον του κυναιμού. Το άπόσπασμα της 'Ελληνικής 'Αστυ-νομίας που άπεστέλλθ στην Γιουμουλτζίνα το έβαλε να κουβαλεί πέτρες και άνέθεσε την άσφάλειαν της πόλεως σε Βουλγάρους και έταρτους χοροφύλακας. Ταυτοχρόνως άεί-ωσε άπ' έγγύρφο του από τον Λεοναρδό-πουλον ένα άποβάλλον οι 'Ελληνες άξιο-ματικοί της στρατιωτικής τους σπουής και να φορέσουν πολιτικά έδιά να μην εξάπτεται ο φανατισμός των Τούρκων». 'Ο Λεοναρδό-πουλος και Μονονότι θα έρεπε να πει-θαρχήσθ άπόλυτως στο Γάλλο στρατηγό που έκπρεσσοπούσε—τους άμεινεις, δεν είδισσε άπ' έγγύρφο της Διανομησικην και άχι Γαλλικήν Θράκη.

«Κατάλληλους είδα να διατυπώται ή ά-ξίωσις να άποβάλλουν οι 'Ελληνες άξιο-ματικοί την ένδοξον στολήν των. Τούτο μού δίδει το δικαίωμα να έρωτήσω ύμεις διότι οι Γάλλοι άξιοματικοί φέρουν την στολήν των εις την 'Ελληνοκρατήν Μακεδονίαν και δεν δύνανται να φέρουν την ίδιήν των οι έταρτες εις την Διανομησικην και άχι Γαλλικήν Θράκη.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Γ. ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο νικητής του Ταγιάρ και έλευθερωτής της Θράκης, έχει άπασυρθεί στην άφάνεια μετά τα δραματικά γεγονότα του 1923. Ζή με τους στενώντες δίκους του και άποφά-σει κάθε είδους δημοσιότητα. 'Ο στρατός Λεοναρδόπουλος, είναι γνωστός στο πανε-λλήν κυρίως από τα άτυχή γεγονότα της περιλήμης άντεπαστασίας του. Πριν από αυτά όμως, διεπύρεσθ σιγμμές που ο Λεοναρ-δόπουλος άσχετηρήσθ μέγιστα συμμέρετα της χώρας και σε άρες έξαιρετικά κρίσι-μες για τον 'Ελληνισμό. Κανένα απ' τα ση-μεία της πολέμικης του ζωής δεν είνε γνω-στό, αυτό άφείλεται στη νοσηρή, υπέρ-νη κι' κανείς μετριοφροσύνη του. Είχαμε ευτυχώς σήμερα που μπορούμε να δώσουμε στο άναγνωστόν μας κοινό μία άπό τις ζωηρότερες πολέμικες άναμνήσεις του στρα-τηγού, που ταυτοχρόνως άποτελεί σπουδαία και μυστική σελίδα της ιστορίας μας. Δέν είναι στιγμή μάχη. Είναι όμως άκομή κα-τί σπουδαιότερον. Στιγμή ψυχικής δύνα-μης και άλθινης, άγνωσθ ήρωικεύον πα-τριωτισμού.

Την άσηγυμέθα με λεπτομέρειες όπας την έξησις και την ένθυμείας ο ίδιος ο στρα-τηγός, γιατί πραγματικά άξίζει τον κόπο.

— Πάμε κι' έμείς να πεθάνουμε μαζί τους...

ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ Κ. ΜΑΝΕΤΑΣ, ΛΕΟΝΑΡΔΟ-ΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΔΕΜΕΣΤΙΧΑΣ

Το 1919, ο Λεοναρδόπουλος ήταν διοική-της της 9ης Μεραρχίας της 'Ηπειρου που εί-χε στρατοπεδεύσει κοντά στο Νέστο ποτα-μό, έτοιμη να περάσθ τα σύνορα και να κα-τάλθθ την Βουλγαροκρατούμενη Άντική Θράκη. Μόλις ήλθε το σχετικό τηλεγράφη-μα του κ. Βενιζέλου από το Νεϊγύ—όπου συνεδρίαζε τότε ή Παγκόσμιος Διάσκεψις—ή Μεραρχία μ' έπί κεφαλής το Λεοναρδό-πουλο εισέβαλε στη Θράκη ως έντολοδόχος των Νικητριών Δυνάμεων, που τις έκπρε-σοπούσε έκεί ο Γάλλος στρατηγός Σαρπύ, φοβερός μισέλλην. 'Ο περίφημος αυτός σύμ-μαχος είχε κάμει το πάν για να μη μπη ή 'Ελληνικός στρατός στη Θράκη, εύτυχώς ό-μως δεν τό έπέτυχε, διότι ή Γαλλική κυβέρ-νησις με όλες τις άντιρήσεις και τούς φό-βους που διέτυπωσε ο στρατηγός, ήναγκά-σθ από τέλος να υποχωρήσθ. 'Ο Σαρπύ έ-γινε έξω φρενών, διότι δεν έπεκράτησε ή διολυσόφρατες πολιτική που έκείβησαν την έφθρόνιά του προς τους 'Ελληνους χού-ρις να κρατή καν τα προσηγύματα. Τους κα-τέβαινε όπου τους εύρισκε και ύπεσκήριζε σκανδαλώδως τους Βουλγάρους. Τέλος έ-φθασε και στο έσχάτον όριον του κυναιμού. Το άπόσπασμα της 'Ελληνικής 'Αστυ-νομίας που άπεστέλλθ στην Γιουμουλτζίνα το έβαλε να κουβαλεί πέτρες και άνέθεσε την άσφάλειαν της πόλεως σε Βουλγάρους και έταρτους χοροφύλακας. Ταυτοχρόνως άεί-ωσε άπ' έγγύρφο του από τον Λεοναρδό-πουλον ένα άποβάλλον οι 'Ελληνες άξιο-ματικοί της στρατιωτικής τους σπουής και να φορέσουν πολιτικά έδιά να μην εξάπτεται ο φανατισμός των Τούρκων». 'Ο Λεοναρδό-πουλος και Μονονότι θα έρεπε να πει-θαρχήσθ άπόλυτως στο Γάλλο στρατηγό που έκπρεσσοπούσε—τους άμεινεις, δεν είδισσε άπ' έγγύρφο της Διανομησικην και άχι Γαλλικήν Θράκη.

«Κατάλληλους είδα να διατυπώται ή ά-ξίωσις να άποβάλλουν οι 'Ελληνες άξιο-ματικοί την ένδοξον στολήν των. Τούτο μού δίδει το δικαίωμα να έρωτήσω ύμεις διότι οι Γάλλοι άξιοματικοί φέρουν την στολήν των εις την 'Ελληνοκρατήν Μακεδονίαν και δεν δύνανται να φέρουν την ίδιήν των οι έταρτες εις την Διανομησικην και άχι Γαλλικήν Θράκη.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Γ. ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο νικητής του Ταγιάρ και έλευθερωτής της Θράκης, έχει άπασυρθεί στην άφάνεια μετά τα δραματικά γεγονότα του 1923. Ζή με τους στενώντες δίκους του και άποφά-σει κάθε είδους δημοσιότητα. 'Ο στρατός Λεοναρδόπουλος, είναι γνωστός στο πανε-λλήν κυρίως από τα άτυχή γεγονότα της περιλήμης άντεπαστασίας του. Πριν από αυτά όμως, διεπύρεσθ σιγμμές που ο Λεοναρ-δόπουλος άσχετηρήσθ μέγιστα συμμέρετα της χώρας και σε άρες έξαιρετικά κρίσι-μες για τον 'Ελληνισμό. Κανένα απ' τα ση-μεία της πολέμικης του ζωής δεν είνε γνω-στό, αυτό άφείλεται στη νοσηρή, υπέρ-νη κι' κανείς μετριοφροσύνη του. Είχαμε ευτυχώς σήμερα που μπορούμε να δώσουμε στο άναγνωστόν μας κοινό μία άπό τις ζωηρότερες πολέμικες άναμνήσεις του στρα-τηγού, που ταυτοχρόνως άποτελεί σπουδαία και μυστική σελίδα της ιστορίας μας. Δέν είναι στιγμή μάχη. Είναι όμως άκομή κα-τί σπουδαιότερον. Στιγμή ψυχικής δύνα-μης και άλθινης, άγνωσθ ήρωικεύον πα-τριωτισμού.

Την άσηγυμέθα με λεπτομέρειες όπας την έξησις και την ένθυμείας ο ίδιος ο στρα-τηγός, γιατί πραγματικά άξίζει τον κόπο.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Γ. ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο νικητής του Ταγιάρ και έλευθερωτής της Θράκης, έχει άπασυρθεί στην άφάνεια μετά τα δραματικά γεγονότα του 1923. Ζή με τους στενώντες δίκους του και άποφά-σει κάθε είδους δημοσιότητα. 'Ο στρατός Λεοναρδόπουλος, είναι γνωστός στο πανε-λλήν κυρίως από τα άτυχή γεγονότα της περιλήμης άντεπαστασίας του. Πριν από αυτά όμως, διεπύρεσθ σιγμμές που ο Λεοναρ-δόπουλος άσχετηρήσθ μέγιστα συμμέρετα της χώρας και σε άρες έξαιρετικά κρίσι-μες για τον 'Ελληνισμό. Κανένα απ' τα ση-μεία της πολέμικης του ζωής δεν είνε γνω-στό, αυτό άφείλεται στη νοσηρή, υπέρ-νη κι' κανείς μετριοφροσύνη του. Είχαμε ευτυχώς σήμερα που μπορούμε να δώσουμε στο άναγνωστόν μας κοινό μία άπό τις ζωηρότερες πολέμικες άναμνήσεις του στρα-τηγού, που ταυτοχρόνως άποτελεί σπουδαία και μυστική σελίδα της ιστορίας μας. Δέν είναι στιγμή μάχη. Είναι όμως άκομή κα-τί σπουδαιότερον. Στιγμή ψυχικής δύνα-μης και άλθινης, άγνωσθ ήρωικεύον πα-τριωτισμού.

Την άσηγυμέθα με λεπτομέρειες όπας την έξησις και την ένθυμείας ο ίδιος ο στρα-τηγός, γιατί πραγματικά άξίζει τον κόπο.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Γ. ΛΕΟΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο νικητής του Ταγιάρ και έλευθερωτής της Θράκης, έχει άπασυρθεί στην άφάνεια μετά τα δραματικά γεγονότα του 1923. Ζή με τους στενώντες δίκους του και άποφά-σει κάθε είδους δημοσιότητα. 'Ο στρατός Λεοναρδόπουλος, είναι γνωστός στο πανε-λλήν κυρίως από τα άτυχή γεγονότα της περιλήμης άντεπαστασίας του. Πριν από αυτά όμως, διεπύρεσθ σιγμμές που ο Λεοναρ-δόπουλος άσχετηρήσθ μέγιστα συμμέρετα της χώρας και σε άρες έξαιρετικά κρίσι-μες για τον 'Ελληνισμό. Κανένα απ' τα ση-μεία της πολέμικης του ζωής δεν είνε γνω-στό, αυτό άφείλεται στη νοσηρή, υπέρ-νη κι' κανείς μετριοφροσύνη του. Είχαμε ευτυχώς σήμερα που μπορούμε να δώσουμε στο άναγνωστόν μας κοινό μία άπό τις ζωηρότερες πολέμικες άναμνήσεις του στρα-τηγού, που ταυτοχρόνως άποτελεί σπουδαία και μυστική σελίδα της ιστορίας μας. Δέν είναι στιγμή μάχη. Είναι όμως άκομή κα-τί σπουδαιότερον. Στιγμή ψυχικής δύνα-μης και άλθινης, άγνωσθ ήρωικεύον πα-τριωτισμού.

βερνήτης έκαμε πώς δεν τό άντελήσθ. Καί κεί που τό γεραμικό πολεμικό προστάθηκε με διαφοράς έλιγμούς να ξεφυγί, ο 'Ελ-λην πλωτάρχης άρχισε το πύρ έναντιον του.

Το γεραμικό πολεμικό δεν πρόφτασε να άμυνθ. 'Η βολές των έλληνικών κανονιών τού άνοίκαν θεωράτες πλνγες, απ' τις όποιες άρχισε να είορθε με δύναμη το νερό... Καί σε λίγο—σε έλάχιστα λεπτά—το γεραμικό πλώ άρχισε να βυθίζεται...

Το γεραμικό πολεμικό δεν πρόφτασε να άμυνθ. 'Η βολές των έλληνικών κανονιών τού άνοίκαν θεωράτες πλνγες, απ' τις όποιες άρχισε να είορθε με δύναμη το νερό... Καί σε λίγο—σε έλάχιστα λεπτά—το γεραμικό πλώ άρχισε να βυθίζεται...

Το γεραμικό πολεμικό δεν πρόφτασε να άμυνθ. 'Η βολές των έλληνικών κανονιών τού άνοίκαν θεωράτες πλνγες, απ' τις όποιες άρχισε να είορθε με δύναμη το νερό... Καί σε λίγο—σε έλάχιστα λεπτά—το γεραμικό πλώ άρχισε να βυθίζεται...

Το γεραμικό πολεμικό δεν πρόφτασε να άμυνθ. 'Η βολές των έλληνικών κανονιών τού άνοίκαν θεωράτες πλνγες, απ' τις όποιες άρχισε να είορθε με δύναμη το νερό... Καί σε λίγο—σε έλάχιστα λεπτά—το γεραμικό πλώ άρχισε να βυθίζεται...

Το γεραμικό πολεμικό δεν πρόφτασε να άμυνθ. 'Η βολές των έλληνικών κανονιών τού άνοίκαν θεωράτες πλνγες, απ' τις όποιες άρχισε να είορθε με δύναμη το νερό... Καί σε λίγο—σε έλάχιστα λεπτά—το γεραμικό πλώ άρχισε να βυθίζεται...

Το γεραμικό πολεμικό δεν πρόφτασε να άμυνθ. 'Η βολές των έλληνικών κανονιών τού άνοίκαν θεωράτες πλνγες, απ' τις όποιες άρχισε να είορθε με δύναμη το νερό... Καί σε λίγο—σε έλάχιστα λεπτά—το γεραμικό πλώ άρχισε να βυθίζεται...

Το γεραμικό πολεμικό δεν πρόφτασε να άμυνθ. 'Η βολές των έλληνικών κανονιών τού άνοίκαν θεωράτες πλνγες, απ' τις όποιες άρχισε να είορθε με δύναμη το νερό... Καί σε λίγο—σε έλάχιστα λεπτά—το γεραμικό πλώ άρχισε να βυθίζεται...

Το γεραμικό πολεμικό δεν πρόφτασε να άμυνθ. 'Η βολές των έλληνικών κανονιών τού άνοίκαν θεωράτες πλνγες, απ' τις όποιες άρχισε να είορθε με δύναμη το νερό... Καί σε λίγο—σε έλάχιστα λεπτά—το γεραμικό πλώ άρχισε να βυθίζεται...

Το γεραμικό πολεμικό δεν πρόφτασε να άμυνθ. 'Η βολές των έλληνικών κανονιών τού άνοίκαν θεωράτες πλνγες, απ' τις όποιες άρχισε να είορθε με δύναμη το νερό... Καί σε λίγο—σε έλάχιστα λεπτά—το γεραμικό πλώ άρχισε να βυθίζεται...

Το γεραμικό πολεμικό δεν πρόφτασε να άμυνθ. 'Η βολές των έλληνικών κανονιών τού άνοίκαν θεωράτες πλνγες, απ' τις όποιες άρχισε να είορθε με δύναμη το νερό... Καί σε λίγο—σε έλάχιστα λεπτά—το γεραμικό πλώ ά

7 Ημέρες

ΜΕΓΑΛΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Τιμή Δρ. 2

ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ = ΤΗΣ ΤΖΟΑΝ = ΚΡΑΟΥΦΟΡΝΤ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ

Η Τζόαν Κράουφορντ, η πιο ευθυμική, η πιο ζωηρή κι' η πιο ακούραστη χορεύτρια του Χόλλυγουντ, μετά το περίφημο διαζύγιό της, έγινε η πέτρα του σκανδάλου στη φιλομουσική.

Η Τζόαν, για να παρηγορηθεί φαίνεται και να ξεχάσει όλες τις πίκρες που έννοιωσε κοντά στον ιδιότροπο και όνειροπόλο γιου του Ντούγκλας Φαίρμπανκς, τον νεαρό «Ντούγκ», μόλις χώρισε απ' αυτόν, αντί να ζητήσει τη μοναξιά και την ήσυχία, γύρισε στην Μέκκα του κινηματογράφου κι' άρχισε να γίνεται ηρωίδα μιας σειράς ερωτικών περιπετειών που... έτρομοκρατήσαν όλες κι' όλους τους συναδέλφους της.

Κανείς απ' τους «αστέρες» δεν περίμενε ποτέ να δει την έξωφρενική Τζόαν να γυρίζει τόσο γρήγορα, στο Μπέβερλι Χιλς, από το οποίο έφυγε ξαφνικά μια νύχτα αφήνοντας άπανω στο τραπέζι της τουαλέτας της, για τον άνδρα της, το ακόλουθο γράμμα, που έμεινε ιστορικό στα χρονικά του κινηματογράφου:

«Είχες το θάρρος να τ' ομολογήσεις πρώτος εσύ; Γιατί άφησες σ' εμένα όλο το βάρος να κάνω αυτό το τόλμημα; Νόμιζες ότι θα μου ταίριαζε ο ρόλος του θύματος; Μα εγώ, περισσότερο από κάθε άλλο στον κόσμο, λατρεύω την ελευθερία. Όλη μου η ζωή ήταν, μέχρι σήμερα, μια συναρπαστική περιπέτεια. Πώς μπορούσε, λοιπόν, αυτό το ρομάντσο να είχε με το γάμο μας ένα τέτοιο άνιαρό και μονότονο τέλος;

»Φεύγω, δίχως να λυπομαι και δίχως να νοιώθω, για σένα, καμιά συμπόνια, γιατί ξέρω ότι δεν μ' αγαπάς πιά... »Ας μη θελήσουμε να συνεχίσουμε αυτή τη γελοία φάρσα του γάμου. Έλπίζω ότι θα δεχθείς αυτή τη λύση και ότι θα συμφωνήσεις πρόθυμα να χωρίσουμε. Φρόντισε, λοιπόν, και συ για το διαζύγιο, όπως θα φροντίσω κι' εγώ με το δικηγόρο μου...

«Αντίο, Ντούγκ»

ΤΖΟΑΝ

Το γράμμα αυτό ξέφυγε από τα χέρια του νεαρού Φαίρμπανκς και βρέθηκε ανάμεσα στα χειρόγραφα ενός Αμερικανού κινηματογραφικού ρεπόρτερ... Το αποτέλεσμα τώρα το μαντεύει κανείς πολύ εύκολα. Όλες ή εφημερίδες των Ηνωμένων Πολιτειών το έδημοσίευσαν στην πρώτη σελίδα τους κι' έκαναν ακόμη πιο συμπαθητική, ακόμη πιο δημοφιλή την αντίθεση Τζόαν.

Ποιός μπορούσε, λοιπόν, να της

Ένα χαμόγελο από το Χόλλυγουντ!

Η τελευταία φωτογραφία της Τζόαν Κράουφορντ

αγερηθεί το διαζύγιο; Όλοι οι δικαστές ήξεραν το δράμα της ζωής της και την συμπονούσαν. Η ελευθερία, ή ανεξαρτησία, ή χαρά ενός ανθρώπου είναι για τους Αμερικανούς τα μεγαλύτερα και τα πολυτιμότερα αγαθά του κόσμου.

Η Τζόαν Κράουφορντ χώρισε από τον άνδρα της τόσο εύκολα, όπως διαλύει κανείς ένα κοινό και κακοφτιαγμένο συμβόλαιο.

Ο νεαρός Ντούγκ τότε, ο «διάδοχος», όπως τον λένε στο Χόλλυγουντ, γιατί ο πατέρας του είναι ο «βασιλεύς των αστέρων», έφυγε απαρνημένος για την Ευρώπη, με την ελπίδα, ότι αλλάζοντας περιβάλλον θα ξεχνούσε την όμορφη, τη μοιραία γυναίκα του.

Η Τζόαν, ωστόσο, δεν έπιθυμούσε να ξεχάσει τον Ντούγκ, αλλά τη ζωή που είχε κάνει μαζί του. Κι' αυτό δεν μπορούσε να το κατορθώσει παρά μόνο αναζητώντας καινούργιους έρωτας.

Όταν η Τζόαν, τρεις μήνες μετά το διαζύγιό της, ξαναγύρισε στο Χόλλυγουντ, άρχισε άμεσα να μελετάει το ρόλο του καινούργιου της φίλου, «Μια αξέχαστη γυναίκα», στον οποίο θα είχε ως «παρτεναίρ» της τον Φρανσέ Τόν.

Η εκλογή αυτού του «παρτεναίρ» την άφησε κατενθουσιασμένη! Οι «αστέρες» μάλιστα δεν άργησαν να διαδώσουν, ότι σ' αυτό τον συνδυασμό είχε πρωτοστατήσει ο μίστερ Σάμ Γκόλτσον, με τον σκοπό να παρηγορήσει μ' ένα καινούργιο γόπτα την δίχως έρωτα καρδιά του μεγάλου και

λαμπρού «αστέρος» του....

Η Τζόαν περνούσε κρίσιμες ημέρες. Η μοναξιά, ή αλλαγή της ζωής, τα σχόλια που δημιουργήσε αναπόφευκτα το διαζύγιο, όλ' αυτά μπορούσαν να την κάνουν να χάσει τον ήθικό της. — Όπως είχε συμβεί μια εποχή στην Γκερέτα Γκάριμπο, μετά το θάνατο του πολυαγαπημένου της Στόλλερ και στην Κλάρα Μπόου, μετά την πολύχρονη δική της — και να καταλήξει στη νευρασθένεια.

Έπρεπε να την διασκεδάσουν με κάθε τρόπο, να κάνουν ευχάριστη και χαρούμενη τη ζωή της, να της δώσουν θάρρος και να σώσουν έτσι το ανεξάντλητο μαρτίο της, τη ζωηρότητά της, την ευθυμία της, από μια μοιραία κι' ανεπανόρθωτη καταστροφή.

Και ποιός άλλος θα μπορούσε να κάνει αυτό το θαύμα από τον Φρανσέ Τόν, τον γόπτα με το γυναικείο πρόσωπο, τα βελουδένια μάτια, τα λεπτά, άσπρα κι' αριστοκρατικά χέρια! Ήταν ο τύπος του άνδρος, που άρρεσει στη Τζόαν. Ζωηρή, υπερχάρμη, αδάμαστη, θέλει πάντα να έχει αυτή την τελευταία λέξη κι' όχι ο σύντροφος της ζωής της, ο τρυφερός φίλος της. Ο Φρανσέ Τόν είχε έναν γόψο που κατακτά τις γυναίκες με την ασύγκριτη λεπτότητα του, με την ευγένεια των τρόπων του, με το παρομιώδες τάντ του και με την γλυκειά, την απαλή, τη σαγηνευτική φωνή του, φωνή αλτικού ή αριστοκράτου.

Η Τζόαν, από την πρώτη ημέρα, που τον συνάντησε στο στούντιο, δέχτηκε δόξαση το φλέττ του και το

«τουρνέ» μαζί του, στα εϋθυμια κέντρα του Χόλλυγουντ. Οι «αστέρες», κατάλληλοι, δεν μπορούσαν να πιστέψουν στα μάτια τους! Είχε διαλέξει, λοιπόν, τόσο γρήγορα τον φίλο της ή χωρισμένη Τζόαν; Είχε αντικαταστήσει στο βάθος της καρδιάς της το είδωλο του «Ντούγκ», με το είδωλο του «γόψου» με τα βελουδένια μάτια του Φρανσέ Τόν.

Το Χόλλυγουντ, όπως ήταν φυσικό, αναστατώθηκε άμεσα από το σκάνδαλο. Η Τζόαν Κράουφορντ, με την υπερχάρμη και την πρόκληση, που την χαρακτηρίζουν, δεν θέλησε να κρύψει τους καινούργιους έρωτές της.

Αυτή η αισθηματική της περιπέτεια, όχι μόνο παρουσιάζονταν ως ένα τρυφερό ειδύλλιο, αλλά και ως μια σειρά από συνταρακτικά σκάνδαλα. Αυτά απ' αυτά ήταν, ένας χορός, που έδωσε, στη βίλλα της, προς τιμήν του αγαπημένου της Φρανσέ Τόν, για να δείξει στους άλλους «αστέρες» πόσο τρελά ήταν ερωτευμένος μαζί της ο «γόψος» με τα βελουδένια μάτια και μια περίφημη εβδομάς μέλιτος, την οποία πέρασε μαζί του σε μια εξοχική έπαυλη κοντά στη Σάντα Μόνικα...

Ενώ, λοιπόν, ο νεαρός «Ντούγκ» βρίσκεται στο Λονδίνο και προσπαθεί μάταια να κατακτήσει την καρδιά της περιφήμου Αγγλίδος «σοουμπρέτας» Μαίρης Χούτμαν, ή μέχρι χθες γυναίκα του έχει βρει κιόλας τον τέταρτο άνδρα της — τον Φρανσέ Τόν!

Eleanor Packer

